

SUMARI:

- ♦ Editorial
- ♦ Recull de notícies
- ♦ Ressenya de llibres
- ♦ Fotos antigues

Editorial

EDITORIAL EDITORIAL

CONGRÉS CIENTÍFIC INTERNACIONAL DE PEDRA SECA

MARROC. 21, 22 i 23 setembre 2014

La ciutat costanera d'El Jadida (100km. sud Casablanca) ha acollit un magnífic congrés de 3 dies, amb ponències i visites a les tazotes (barraques) de la província d'Oukkala.

Després de tretze edicions per Europa, la SPS Societat Internacional de Pedra Seca, va acceptar el 2012 al Congrés de Sardenya, la proposta del periodista francès Michele Amengoal, afincat a El Jadida, de visitar el continent africà.

A l'obertura del Congrés, es va fer un sentit homenatge al periodista, mort poques setmanes abans.

EDITORIAL EDITORIAL

Les persones assistents al Congrés vàrem quedar bocabadades amb la proposta de la primera ponent, la doctora en antropologia Salima Naji. Va mostrar una rica i variada galeria d'imatges amb diferents tipologies de construccions de pedra seca de tot el Marroc. La resta de comunicacions locals es van centrar en les "tazotas", i en la necessitat de crear una associació de pedra seca, organitzar tallers de formació i documentar-les científica i antropològicament.

Les tazotas havien servit com habitatge, magatzem i espai pel bestiar. Des de Pedra Lítica-Menorca, la Fundació El Solà-La Fatarella, el Parc Regional dels Pirineus Catalans i el Centre d'Estudis de Subirats es van fer interessants aportacions a la feina feta en els àmbits de l'arquitectura, la formació, la divulgació i l'intercanvi cultural.

Van participar-hi congressistes de França, Itàlia, Croàcia, Xipre, Grècia, Còrsega, Sardenya, Menorca i Catalunya del Nord i del Sud. La sorpresa més gran va ser la visita al conjunt de les Tazotas, a Sidi Abed, a 30 km d'El Jadida i a una tazota en procés de restauració. El cuscús, el tajín, les amandes, la fruita i el tè van ser els protagonistes dels àpats. El darrer dia, amb música en directe i tot. Una desena de congressistes es van quedar a El Jadida uns dies més, gaudint de les bones temperatures i el mar Atlàntic. El 2016, la cita serà a Grècia.

Rosa Vendrell, periodista.

FOTO PORTADA:

Barraca de Talamanca (1789)
© Foto Jaume Plans

BUTLLETÍ N°10 - desembre 2014

EDITA CEPS

<http://www.coordinadorapedraseca.org>
coordinadorapedraseca@gmail.com

Quí som els membres de la CEPS ? Entitats adherides

- AJUNTAMENT DE MURA

ADF-182

- BISBAL DEL PENEDÈS

- ALT EMPORDÀ

- GRUP BARRAQUER EL DRAC VERD

- LLEIDA

- RIERA D'URGELLET

- GAVÀ

JUNTA COORDINADORA D'ENTITATS PER LA PEDRA SECA

Després de la reunió de la Coordinadora a Sant Pau d'Ordal (març 2014) on es va acordar la renovació de la Junta i de la reunió de Rellinars (setembre 2014) on a més es van crear vocalies per dinamitzar millor la resposta de la Coordinadora a les necessitats de les entitats associades, altres entitats, institucions o particulars que contacten amb nosaltres, us informem de qui formem la Junta de la Coordinadora i les Vocalies.

QUI SOM I DE QUINES ENTITATS?

PRESIDÈNCIA. MONT SERRAT MOYA CARDONA. Associació Pedra Tosca-Garrotxa

VICEPRESIDÈNCIA. ESTHER BARGALLÓ BARGALLÓ. Centre Miró - Grup Barracaire de Mont-Roig del Camp

TRESORERIA: JOAN ROURA UMBERT. Centre Excursionista de Castellar del Vallès.

SECRETARIA. ROSA VENDRELL MIRET. Centre d'Estudis de Subirats-Alt Penedès

VOCALS: JAUME PLANS MAESTRA. Centre d'Estudis del Bages. RAMON ARTIGAS IBÁÑEZ. Drac Verd de Sitges - Garraf VICENT LOSCOS SOLÉ. Amics Arquitectura Popular DOLORS MORENO ALBAREDA. Amics de Rellinars

NEUS BORRELL CEDÓ. Fundació el Solà. AUGUST BERNAT CONSANTÍ. Centre Excursionista de Catalunya.

VOCALIES - Equips de treball:

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ:

JAUME PLANS MAESTRA
ROSA VENDRELL MIRET

CATALOGACIÓ I PATRIMONI:

RAMON ARTIGAS IBÁÑEZ.
ESTHER BARGALLÓ BARGALLÓ.

FORMACIÓ

NEUS BORRELL CEDÓ
CARLES BLASCO

VOCALIA DE TROBADES
AUGUST BERNAT.
TERESA AMAT I MONTSERRAT MOYA.

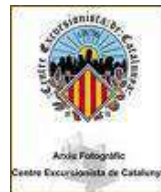
VOCALIA DE TALLERS ESCOLARS

MONTSERRAT MOYA.

Per contactar amb nosaltres:
coordinadorapedra-seca@gmail.com

- FUNDACIÓ EL SOLÀ (LA FATARELLA)

- CENTRE EXCURSIONISTA CATALUNYA

- CENTRE D'ESTUDIS DEL BAGES

- ASSOCIACIÓ PEDRA TOSCA

- CENTRE-MIRÓ GRUP BARRACAIRE (MONT-ROIG DEL CAMP)

- AMICS DE RELINARS

- CENTRE EXCURSIONISTA DE VALLIRANA

CENTRE EXCURSIONISTA DE CASTELLAR

*Agenda / Activitats diverses dels darrers mesos****El Consell Comarcal del Montsià posa en marxa un nou pla d'ocupació dedicat a la pedra seca (27 març 2014)***

El Pla d'Ocupació Montsià 2014 estarà dedicat enguany al condicionament, rehabilitació i recuperació d'elements i construccions de *pedra seca*, d'interès històric, cultural i arquitect-

Els cinc treballadors contractats són aturats de llarga durada als quals, durant aquest període, rebran formació complementària dirigida a millorar les seves accions personals i professionals per tal d'afavorir la seva posterior inserció al mercat laboral.

tònic i servirà per dur a terme diferents actuacions als municipis de La Sénia, Alcanar, Ulldecona, Mas de Barberans, Masdenverge i La Galera.

Amb l'objectiu de fomentar polítiques actives de foment de l'ocupació, la Diputació de Tarragona i el Consell Comarcal del Montsià ha iniciat este nou pla d'ocupació que ha permès la contractació d'un responsable d'obra i quatre peons per un període de sis mesos.

El Pla d'Ocupació del Montsià de 2014 s'ocuparà del Projecte de recuperació d'espais de pedra seca a través de l'arranjament de murs a: el Barranc del Cònsul, al camí de la Plaça Major del Riu i a la carretera de Rossell de La Sénia; a la zona del Mirador d'Alcanar i a diferents indrets d'Alcanar Platja; a la zona de l'Ermita de la Pietat d'Ulldecona; a l'accés de l'avinguda de Catalunya, de Mas de Barbe-

rans; a la zona verda de l'antic abocador de Masdenverge i a la plaça de bous de La Galera.

El Conseller Comarcal del Montsià, Joan Martín Masdéu ha ressaltat *"l'oportunitat de formar persones en situació d'atur i donar-los una ocupació temporal"*. Pel que fa a les actuacions, Masdéu ha dit que *"aquestes actuacions permetran recuperar una part del paisatge natural del nostre territori mitjançant unes tècniques tradicionals en concordança amb el paisatge rural"*.

Font: <http://www.naciodigital.cat/delcamp/ebrediar/ noticia/1798/consell/comarcal/montsia/posa/marxa/ nou/pla/ocupacio/dedicat/pedra/sec>

V Workshop de Técnicas de Construção em Pedra. 8 e 9 de Março 2014
Aldeia de Atenor (concelho de Miranda do Douro)

Ajuntament de la
Vall de Bianya

**CURS DE CONSTRUCCIONS
EN PEDRA SECA**

Dissabtes del 15 de març (excepte el 29 de març) al 5 d'abril, 2014

Curs amb 4 hores de teoria bàsica i 18 hores amb pràctiques de construcció amb pedra seca, amb l'objectiu de recuperar un ofici que es perd i també un patrimoni essencial en la configuració del paisatge rural.

Organitza: Ajuntament de La Vall de Bianya

A càrrec: Tècnics en pedra seca de l'associació "Pedra Tosca"

Lloc: Espai jove (sessions teòriques) i l'entorn de Sta. Margarida de Bianya (sessions pràctiques)

Durada del curs: 22h.

Horaris: Dissabtes de 9 h. a 18 h. (inclòs 1,30h. descans matí i migdia àpat)

Curs de construccions en pedra seca i Jornada Tècnica. 15 març - 5 d'abril 2014

Curs de 4 hores de teoria bàsica i 18 hores de pràctiques de construcció amb *pedra seca*, amb l'objectiu de recuperar un ofici que es perd i també un patrimoni essencial en la configuració del paisatge rural.

Organitzat: Ajuntament
de La Vall de Bianya
A càrrec: Tècnics en
pedra seca de l'associació "Pedra Tosca".

CONFIRMEU L'ASSISTÈNCIA A LA WEB

http://www.amicsdelearquitectura.com/lespreses_actuata.html

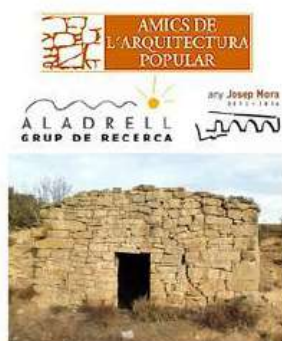
Ou dia:

ACUNTA-VOS-HE

O bé per correu:

correu.amicsdelearquitectura@gmail.com

973 392 183 / 616 343 461

DISSABTE, 1 de MARÇ DE 2014
QUIES: Jaume Pedrós i Jordi Martí

Visita a les Ventoses (Ribera de Sió) 1 de març 2014.

A càrrec dels Amics de l'Arquitectura Popular i del Grup de Recerca Aladrell el passat 1 de març es va realitzar una sortida per veure un conjunt de cabanes a Les Ventoses (Ribera de Sió).

Presentació de les Actes de la VII Trobada Pedra Seca (21 març 2014).

Divendres 21 de març es va presentar el volum 25 dels Annals del PEHOC (Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca). L'acte es va

realitzar al Centre Cultural de Les Preses a 2/4 de 8 de la tarda.

Es tracta del volum monogràfic dedicat a la *pedra seca* que recull les *Actes de la VII Trobada d'Estudi per a la Preservació de la Pedra Seca als Països Catalans* que es va realitzar a Les Preses del 17 al 19 de maig de 2013.

Marxa del Morrot i Pla de Baix (Olot). 16 de març 2014.

Entre del paisatge idíl·lic de la Garrotxa en aquesta marxa popular es va poder visitar algunes cabanes de *pedra seca* com la de la imatge d'aiguanegra. Albert Terradellas

6è
CONCURS
DE FOTOGRAFIA
DE LA
PEDRA SECA
TORREBESSES
2014

"Primavera"
Maria del Mar Muñoz
1r Premi 2013

PREMIS
Primer premi
250€ + 75€ en material fotogràfic de qualsevol centre FOTOLLUM
Premi de temàtica local (fotografies amb construccions situades al terme municipal de Torrebesses)
200€ + 50€ en material fotogràfic de qualsevol centre FOTOLLUM
Segon premi
100€ + 25€ en material fotogràfic de qualsevol centre FOTOLLUM
Tercer premi
75€

AJUNTAMENT DE TORREBESSES
C/ Portal, 3.
25176 Torrebesses (Lleida)
tel. 973 12 60 59
ajuntament@torrebesses.cat

www.torrebesses.cat
[/agendatorrebesses](https://www.facebook.com/agendatorrebesses)
[/centrepedraseca.torrebesses](https://www.facebook.com/centrepedraseca.torrebesses)
cipedraseca.blogspot.com

6è. Concurs de Fotografia de la pedra seca.
Torrebesses (25 abril 2014).

La temàtica d'aquest concurs: la pedra en la seva vessant artística. Aquests van ser els guardonats:

- 1r Premi "Vigilant el paisatge" de Josep Ma Peñalver
2n Premi "Barraca a la primavera" de Maria Rosa Ferrer
3r Premi "Rodet estriat" de Javier Lebrero

Curs d'iniciació a la construcció de marges de pedra seca (9, 10 i 17 de maig 2014)

El curs anava dirigit a qui vulgués rebre una forma teòrica i pràctica bàsica per aprendre a construir un marge amb la tècnica constructi-

va de la pedra en sec. Alhora de conèixer els materials i a utilitzar correctament les eines de treballar la pedra.

Curs d'iniciació a la construcció de marges
9, 10 i 17 de maig de 2014

Dirigit a:
Qui vulgui rebre una formació teòrica i pràctica, des de per aprendre a construir un marge amb la tècnica constructiva de la pedra en sec. Alhora, que conegui els materials i a utilitzar correctament les eines de treballar la pedra.

Inscripcions i informació:
Web: www.amicsdelarquitecturapopular.org
Adreça d'adreçament: aladrell@grupdeladrell.org
Tallers: fins al 8 de maig
Places limitades (aproximadament un grup de 15 persones)

Preu:
Es gratuït, només caldrà pagar 30 Euros, del dia del dia 10 i 17 que es pagaran el dia 27 de maig mateix.

Tallers a càrrec de:
Jordi Giribet, mestre d'obra, Jordi Martí, mestre picapedrer i Eusebi Varela, mestre de cases

Horari:
9r Maig - 2014 - Lloc "Cooperativa Olivera"
21:00 h - 21:15 h: Presentació del curs
21:15 h - 22:30 h: Xerrada: Inauguració

10r Maig - 2014 - Lloc "Cooperativa Olivera"
09:00 h - 10:45 h: 1a Sessió Pràctica
10:45 h - 11:15 h: Esmorzar
11:15 h - 14:00 h: 1a Sessió Pràctica
14:00 h - 14:30 h: Diner
14:30 h - 18:30 h: 2a Sessió Pràctica

17r Maig - 2014 - Lloc "Cooperativa Olivera"
09:00 h - 10:45 h: 3a Sessió Pràctica
10:45 h - 11:15 h: Esmorzar
11:15 h - 14:00 h: 3a Sessió Pràctica
14:00 h - 14:30 h: Diner
14:30 h - 18:30 h: 4a Sessió Pràctica

Organitza:
Amics de l'Arquitectura Popular
Iolivera

Tallers a càrrec de Jordi Giribet mestre d'obra, Jordi Martí, mestre picapedrer i Eusebi Varela, mestre de cases. La organització a càrrec dels Amics de l'Arquitectura Popular i del Grup de Recerca Aladrell.

Restauració de portells a La Fatarella (Terra Alta). 15 de març a 5 d'abril 2014

Fotos Fundació El Solà

Restauració de portells a La Fatarella (Terra Alta). 15 de març a 5 d'abril 2014

Fotos Fundació El Solà

Restauració de portells a La Fatarella (Terra Alta). 15 de març a 5 d'abril 2014.

Fotos Fundació El Solà

Reunió de la CEPS . Sant Pau d'Ordal (29 de març 2014).

El passat mes de març, els membres de la Coordinadora vam tenir una reunió de Junta per tractar diversos temes. Es va procedir al canvi de junta directiva i donar el balanç econòmic de l'entitat.

També es va parlar sobre la propera Trobada que tindrà lloc a Calaceit els propers 15, 16 i 17 de maig de 2015 a càrrec de l'associació Cultural Escuma del Matarranya .

En Joaquim Monturiol, tècnic de difusió de patrimoni vol desenvolupar un projecte per recullir el vocabulari de la *pedra seca* dels

països catalans. Mitjançant la creació d'un diccionari virtual es vol implicar la participació de la ciutadania. Finalment, el grup barracaire de Mont-roig del Camp exposava els tràmits per la declaració d'adamb més de 2.500 seguidors d'arreu, entre altres aspectes.

Adjudicació de construcció de murs de pedra en sec a la Serra de Tramuntana (Mallorca), 13 d'abril de 2014.

El Departament d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca inicia una sèrie d'obres previstes en un pla d'actuació extraordinari per desenvolupar al llarg del 2014. El BOIB publicava l'inici de l'adjudicació del projecte de construcció de murs de *pedra en sec* en diferents trams de les carreteres de la Serra de Tramuntana amb un pressupost de 855.862 euros.

Taller a Sencelles de Pedra En Sec. 26 i 27 d'abril i 10,11,24 i 25 de maig 2014.

Èxit de participació amb més de 40 participants i més de 40 metres lineals de paret restaurats al taller de Sencelles i Esporles celebrat el passat mesos d'abril i maig. Organitzat per l'associació Més que Pedra i la col·laboració de l'Ajuntament de Sencelles. Font: www.mesquepedra.org

TALLER A SENCELLES DE PEDRA EN SEC
DRY STONE WORKSHOP
 JACIMENT ARQUEOLÒGIC DE LA COVA DES CAMP DES BISSE (SENCELLES)

26 i 27 d'abril
10 i 11 de maig
24 i 25 de maig

Dissabtes
Teoria de 9 a 10.30h
Pràctica d'11.30 a 14.30 i de 15.30 a 19h

Diumenges
Pràctica de 9 a 13.30h
Visita guiada 13.30h (jaciment arqueològic)

Darrer diumenge
Dinar de germanor (inclòs al preu)

Inscripcions
 652 200 459
mesquepedra@gmail.com
mesquepedra.org

Curs sencer (42 hores)
 160 euros
 135 euros (residents, aturats/es, estudiants i amics associats)
 110 euros (soci/s/es)
1 cap de setmana (14 hores)
 60 euros
 50 euros (residents, aturats/es, estudiants i amics associats)
 40 euros (soci/s/es)

El preu inclou dinar del diumenge; cafè, pa, sobrassada, formatge pels berenars i aigua

organitza
 Més que Pedra
 col·labora
 Ajuntament de Sencelles

Més que Pedra

Fotos Taller Sencelles. Font: www.mesquepedra.org

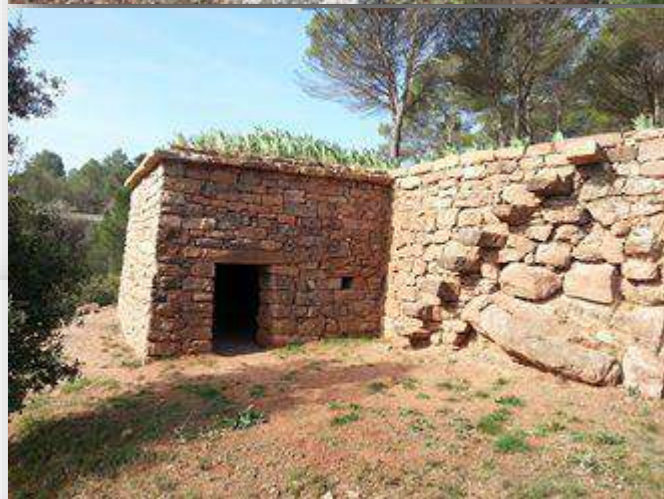

Fotos Taller Sencelles. Font: www.mesquepedra.org

Obres d'acondicionament de murs del mas cal cuques Manresa, abril 2014).

El passat mes d'abril es van acondicionar una sèrie de murs de *pedra seca* que estaven malmesos pels pas dels anys en les immediacions del mas cal cuques de Manresa (Bages) . Dos anys abans s'havia rehabilitat la barraca de vinya que estava completament ensorrada i només s'aguantava pràcticament una paret.

Jaume Plans

*Obres d'acondicionament de murs del mas cal cu-
ques Manresa, abril 2014).*

Activitats sobre la pedra seca efectuades a l'Institut pedra seca del terme municipal de l'Arboç.
d'Ensenyament Secundari de l'Arboç, abril 2014.

Robert Rovira i Ferré

Com a acte previ a les activitats culturals que l'Institut de l'Arboç va organitzar en motiu de la diada de Sant Jordi, i aprofitant que un grup d'alumnes de l'aula oberta del centre està treballant en la construcció d'un marge de pedra seca que, quan estigui enllestit, servirà de mur de contenció de la terra que es destinarà a hort escolar, des del 7 fins el 30 d'abril es va poder veure, al vestíbul de l'Institut, una exposició d'imatges de barraques de

pedra seca inventariades al terme municipal de l'Arboç. Aquesta exposició ha estat cedida per l'arbocenc Robert Rovira i Ferré, estudiós del territori.

Vista d'una part del marge amb pedra seca que fan els alumnes de l'Institut de l'Arboç

El dia de Sant Jordi, al matí, hi va haver una xerrada sobre la pedra seca en la qual van intervenir Ramon Artigas, del grup barraquer "Drac Verd" de Sitges, i l'arbocenc Robert Rovira. També es va efectuar una projecció d'imatges de barraques de pedra seca de l'Arboç i d'algunes de les barraques monumentals de Catalunya. En acabar els actes dins l'Institut, es va realitzar una sortida, amb alumnes, per tal de poder admirar *in situ* diverses barraques i construccions de

Alumnes de l'Institut de l'Arboç, davant d'una barraca de pedra seca, que van visitar

***Més de 150 finques de l'illa de Menorca tindran
ajuts per fer parets de pedra en sec (maig 2014).***

El Govern hauria acordat incrementar fins 1,7 milions la dotació econòmica de la convocatòria d'ajuts pel foment d'inversions agràries no productives corresponent a l'any 2013, com rehabilitació de marjades i parets de *pedra en sec*.

cions de construccions i rehabilitació de bancals i murs de *pedra en sec* amb la fi de contribuir a mantenir el paisatge tradicional, la flora i la fauna autòctona i evitar riscos ambientals per l'erosió i la pèrdua de sòl, sobretot en zones de pendent.

Les ajudes per inversions agràries no productives són gestionades pel Fons de Garantia Agrícola i Pesquera de Balears (Fogaiba), en el

Un total de 554 explotacions agroforestals de les Illes Balears són les beneficiàries d'aquesta ajuda: 352 a Mallorca, 153 a Menorca, 47 a Eivissa i 2 a Formentera.

marc del Programa de Desenvolupament Rural 2007-2013 i són finançades un 35% per la Unió Europea i un 37% pel Ministeri d'Agricultura, alimentació i Medi Ambient.

L'objectiu de la subvenció és finançar actua-

Font: www.menorca.info

Experiment d'art-pedra seca, juny 2014.

A la mostra Visuals-14 de Manresa, l'artista Marc Sellarès va realitzar una experiència d'art consistent en numerar les pedres d'una barraca de vinya de *pedra seca* enrunada, desmuntant-la i tornant a muntar-la al mig de la Plaça Major de Manresa. Posteriorment la barraca va ser tornada al mateix

indret i restaurada completament. Podeu seguir el procés en aquest enllaç:

<https://www.facebook.com/pages/Sellar%C3%A8s-visual-artist/190278110984065?fref=photo>

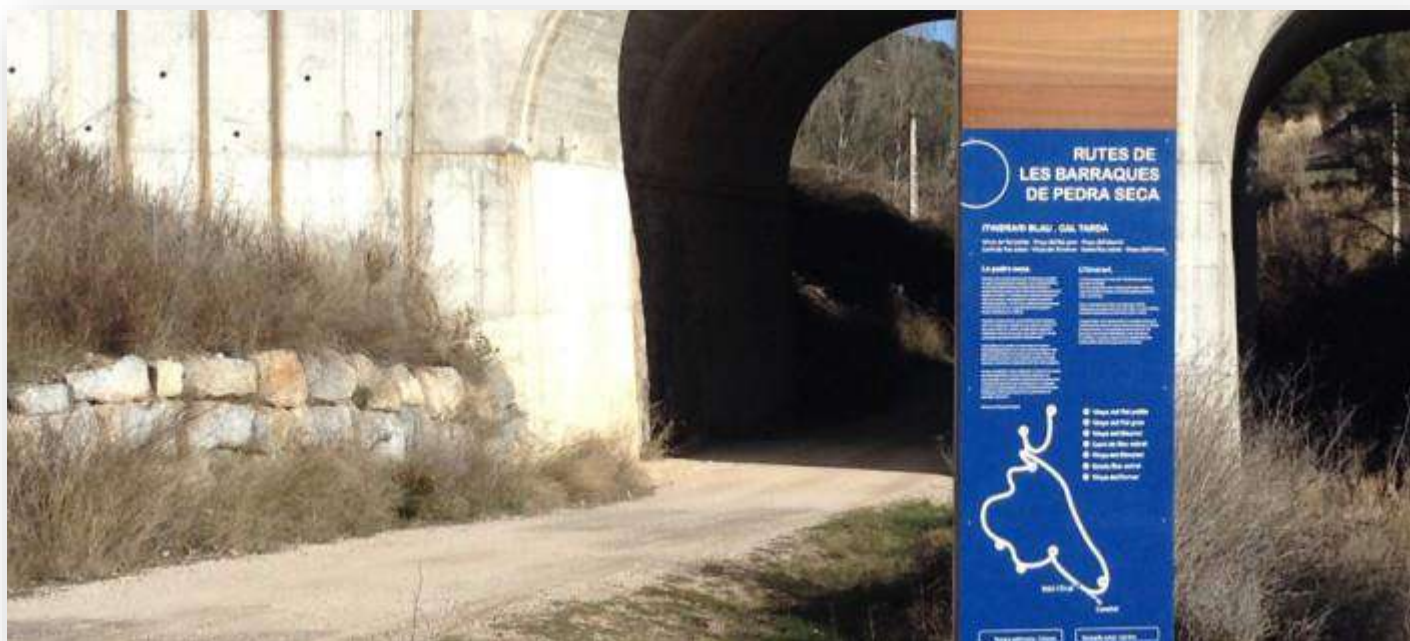

Senyalització de la ruta de les barraques de pedra seca de Castellolí (Anoia), 2014.

A la població de Castellolí al llarg del 2013 es van senyalitzar i acondicionar dos itineraris: les Ru-tes de les Barraques de Pedra Seca (Itinerari Blau i Vermell). Els treballs van finalitzar a principis del 2014.

L'obra, forma part del Pro-grama Europeu del Pla Viure el Poble i va ser realit-zada per l'empresa local: construccions Guixà.

L'itinerari Blau (Cal Tardà) consta de un re-corregut d'aproximadament 4800 ml (3 hores a peu) i consta de: Vinya Rei Petita, Vinya Rei Gran, Vinya del Maurici, Camí del Roc Estret, Vinya del Simonet,

Soleïa Roc Estret, Vinya del Forner.

L'itinerari Vermell (Els Marges) consta de un recorregut d'aproximadament 4200 ml (2 hores a peu) i consta de: L'Olivar del Maties, La Creueta, Ca la Marieta Gran, Ca la Marieta Petita, Els Marges Petita, Els Marges Gran, Camí de Cal Barracot. Podeu descarregar més informació dels itineraris i de les construccions de pedra seca de Castellolí:

<http://pedrasecastelloli.wordpress.com/barraques>

Conveni amb Bovera i La Granadella (Les Garrigues) per a un projecte europeu Leader de desenvolupament rural (15 maig 2014).

L'associació Trenca va signar el passat mes de maig un conveni amb els ajuntament de Bovera i La Granadella a la comarca de les Garrigues per portar a terme el projecte: *Paisatges de*

l'oli: projecte de conservació i millora del patrimoni rural a la Vall Major de Bovera.

Aljub que es vol restaurar. Foto: ©Trenca

La Wikipedra aconsegueix la barraca nº 10.000, juliol 2014).

Aquest projecte permetrà dur a terme actuacions per a la recuperació de diferents elements rurals del patrimoni de la Vall Major de Bovera, a la comarca de Les Garrigues: balmes, cabanes de *pedra seca*, aljubs de *pedra seca*, fons de ginebró i carrerada per al bestiar.

Les actuacions es faran en part amb personal en risc d'exclusió social. La seva execució és prevista per al període que va dels mesos de setembre de 2014 a gener de 2015.

Font:
<http://trenca.org/conveni-amb-bovera-i-la-granadella-per-a-un-projecte-europeu-leader-de-desenvolupament-rural/>

El grup barracaire Drac Verd de Sitges, promotor junt amb Observatori del Paisatge de Catalunya del web: wikipedra.catpaisatge.net, portal de barraques i cabanes de *pedra seca* de Catalunya, varem catalogar una barraca a Salomó (Tarragonès) i l'hem entrat a Wikipedra el passat dia 20 de juliol amb el codi 10.000. És una fita històrica tenir i poder consultar les barraques o cabanes existents als diferents paisatges de Catalunya i a cada municipi, a través de mapes, fitxes, fotografies i croquis de 10.000 construccions de *pedra seca*.

Drac Verd de Sitges agraeix enormement la col·laboració de les 120 persones i entitats de tot

Catalunya que han introduït informació a Wikipedra i *Pedra Seca a la festa del Patrimoni a Catllà -* esperem que tot aquest esforç es vegi traduït en un *Conflent (19-21 setembre 2014).* reconeixement molt més gran del món de la *pedra* seca per part de la societat i de les institucions públiques. **Ramon Artigas**

Amb motiu de les Jornades del Patrimoni cultural i natural celebrades a Catllà (Conflent-Catalunya

Nord) es van realitzar tres dies intensius d'activitats relacionades amb la *pedra* seca.

El divendres 19 i el dissabte 20 de setembre, el Parc Nacional Regional dels Pirineus Orientals proposava dues jornades d'iniciació a la tècnica de construcció de *pedra* seca. El grup refaria un mur de *pedra* seca del Camí del Llenquadoc.

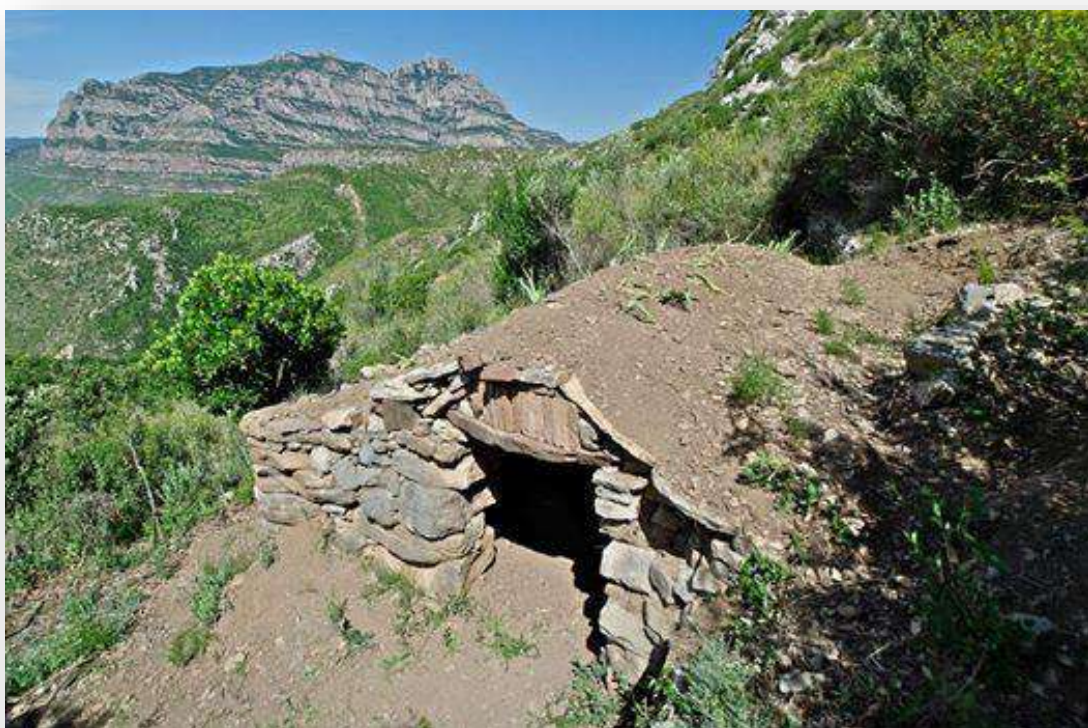

Barraca nº 10.000

Exposició: Temps de barraques i margs, 13-15 setembre 2014).

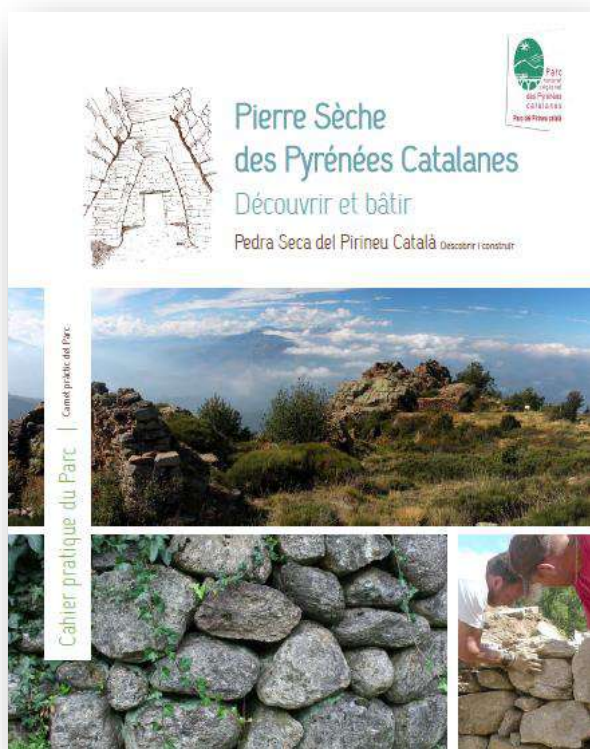
Al llarg de la Festa Major de Castell del Vallès es va dur a terme l'exposició: "Temps de barraques i margs", del Centre Muntanyenc i Recerca d'Olesa de Montserrat. Organitzat: Centre Excursionista de Castell.

El mateix dissabte, començava una passejada des de la capella de Riquer a l'església de Catllà, amb una aturada al costat del riu per escoltar música.

El diumenge es va fer el camí de les cabanes de Calahons amb el guiatge d'Yvan Marquié.

La organització va anar a càrrec de: Els Amics de Catllà, l'Association Notre-Dame de Richer, el Parc Natural Regional dels Pirineus catalans i l'Ajuntament de Catllà.

Us recomanem descarregar aquest manual didàctic sobre la *pedra seca* del Parc Natural dels Pirineus Catalans: http://www.parc-naturel-pyrenees-catalanes.com/en/component/docman/doc_download/79-cahier-technique-pierre-seche

Compromís per la Garriga, juliol-setembre 2014.

Les entitats i associacions impulsores de la declaració de bé cultural d'interès local de les barraques de *pedra seca* de la Garriga d'Empordà, reunides a Llers, el dia 11 de juliol de 2014, signaren el

manifest de "Compromís per la Garriga", amb la finalitat de protegir, recuperar i divulgar el patrimoni cultural de la Garriga d'Empordà.

Per tal d'aconseguir aquests fins, la nostra entitat s'adhereix al Manifest, amb el compromís de col·laborar, de forma lliure i voluntària, amb les associacions i entitats impulsores del BCIL, i donar suport a la signatura de convenis de col·laboració amb les administracions públiques (Ajuntaments, Consell Comarcal i Generalitat de Catalunya).

El contingut dels convenis serà definit i concretat en cada cas, i podran incloure qualsevol de les següents actuacions:

- 1.- Estudi i recerca dels elements que el configuren, que inclourà qualsevol dels elements construïts amb la tècnica de la *pedra seca*, com són les barraques, aixoplucs, carrerades, murs de marge i separadors, pous, etc.
- 2.- Divulgació del patrimoni amb la finalitat d'augmentar la consciència social, a través de xerrades, conferències i presentacions.
- 3.- Fomentar el seu coneixement entre els joves, amb l'organització d'escoles de natura i camps de treball.
- 4.- Creació de rutes turístiques i organització de visites guiades.
- 5.- Col·laborar en l'edició de publicacions.
- 6.- Endegar programes ocupacionals i de foment del treball.
- 7.- Organització de tallers i jornades tècniques de formació.
- 8.- Conservació i millora del medi natural, en les seves vessants agrícola ramadera i forestal, prioritzant la recuperació dels cultius i els usos tradicionals

9.- Protecció de la biodiversitat del paratge.

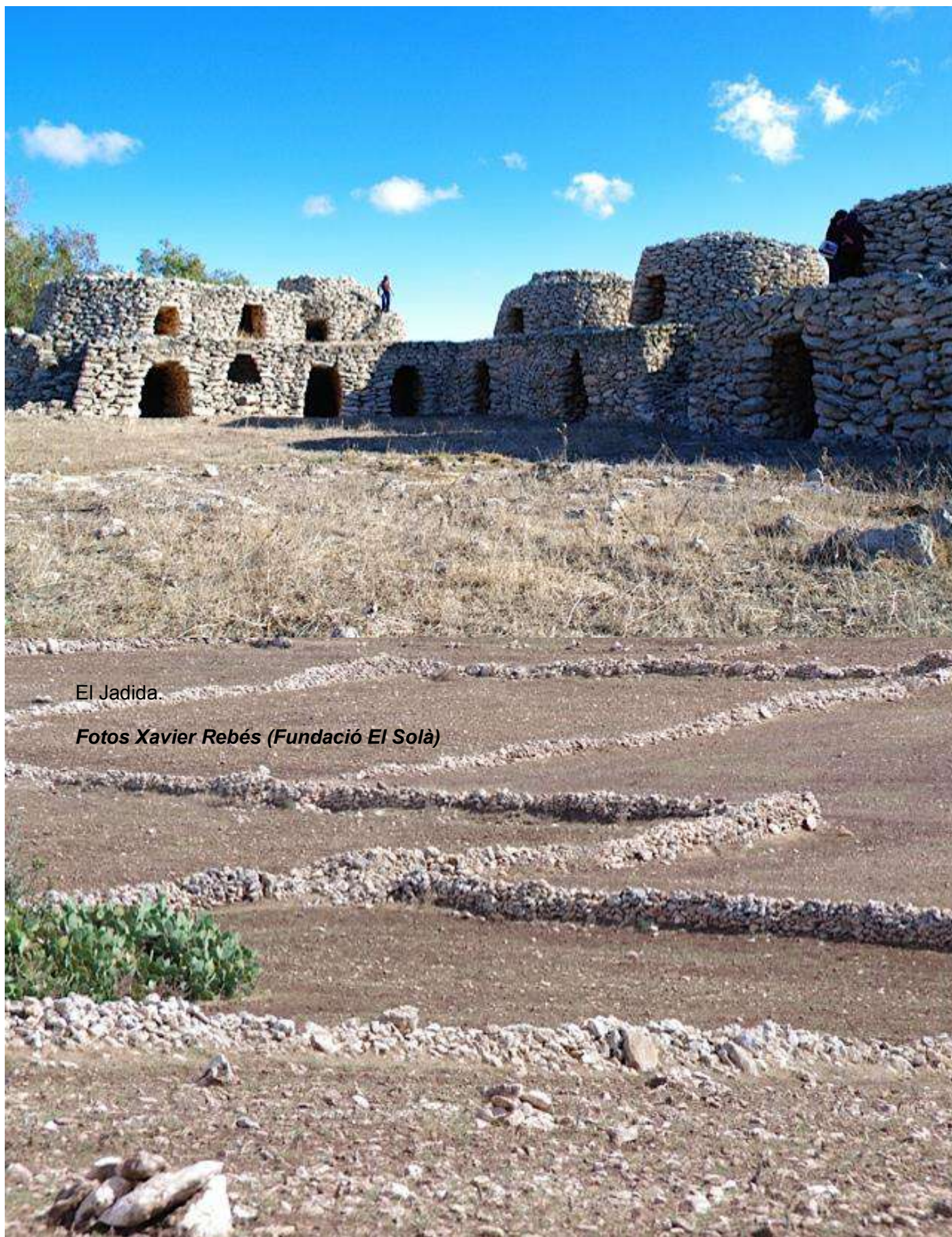
10.- Incentivar la cooperació amb organismes, entitats i particulars que persegueixin les mateixes finalitats.

Congrés Internacional de Pedra Seca a El Jadida
22, 23 i 24 setembre 2014.

Internacional de Pedra Seca a El Jadida (sud de Casablanca). Le Maroc. Carrefour Nord-Africain de la Pierre Sèche. Un centenar de persones inscrites. L'arquitectura de pedra seca en l'arc mediterrani, la relació amb el context agrícola, valorització i difusió, com a signe d'identitat o, el mestratge d'aquest ofici.

MARROC. 22, 23 i 24 setembre. Congrès

El Jadida.

Fotos Xavier Rebés (Fundació El Solà)

Taller pedra en sec, Ginestar 26, 27 i 28 setembre 2014.

Sota les ordres del mestre Gatano Blanch. Organització a càrrec de l'Ajuntament de Ginestar.

Reconstrucció barraca olesana, setembre 2014.

PEDRA EN SEC DRY STONE WORKSHOP

CURS DE RESTAURACIÓ DE MARGES
Vall de Coanegra (Santa Maria del Camí)

20/21
27/28
de Setembre

11/12
18/19
d'Octubre

1er dissabte
Teoria de 9 a 11h
Pràctica de 12 a 19h
Resta de dissabtes
Pràctica de 9 a 19h
Darrer dissabte
Visita guiada
Forn de Calç i
Avenç de Son Pou

Diumenges
Pràctica de 9 a 14h
Darrer diumenge
Dinar de germanor

Curs sencer (56 hores)

185 euros

160 euros (residents, aturats/es,
estudiants i amics/gues de l'associació)

135 euros (sòcis/es)

Cap de setmana (14 hores)

60 euros

50 euros (residents, aturats/es,
estudiants i amics/gues de l'associació)

40 euros (sòcis/es)

El preu inclou

Dinar del darrer diumenge; berenars i aigua; Pernotació a les Cases de Son Llaüt

Inscripcions

652 200 459

mesquepedra@gmail.com

organitza
Més que Pedra
col·labora
Ajuntament
de Santa Maria

mesquepedra.org

**2 Corso Muretti a Secco, 28 settembre
2014. Bossa di Careggine (Lucca).**

Il giorno 28 settembre, nell'ambito di "Autunno Apuano", il parco organizza un piccolo corso per chi vuole imparare l'antica tecnica di costruzione e ricostruzione dei muretti a secco.

La tutela del territorio montano necessita di un nuovo approccio partecipativo tra Enti Pubblici e soggetti privati. Per tutelare, presidiare e mantenere il territorio è opportuna anche una responsabilizzazione di entrambi; insieme si può tornare a coltivare il territorio valorizzandone i prodotti più noti e quelli meno noti. Possiamo cercare di risurre i limiti morfologici e culturali del vivere in montagna, adattandoci alle sfide poste dal cambiamento climatico e dallo spopolamento.

**Corso "Dry Stone Wall" Parco Monte Barro (Prà
Pozetto, Italia), ottobre 2014.**

Ancora un "pienone" per il corso "Dry Stone Wall", proposto da Parco Monte Barro e WWF Lecco, per insegnare teoria e pratica delle tecniche di costruzione dei muri a secco. Anche questa quarta edizione ha visto infatti un'ampia partecipazione di appassionati, impegnati a scoprire questi manufatti di ingegneria edilizia a cui l'uomo ricorre per conquistare nuovi spazi, spesso da destinare alla coltivazione su pendii collinari o montuosi altrimenti impossibili da sfruttare.

The poster is divided into two main sections. The top section features a photograph of a stone wall under construction in a mountainous area, with a green box overlaid containing the text "NON abbandoniamo il territorio". To the right of the photo, the text reads "Sagre e Fierucole o Bossa di Careggine" and describes the course as a practical construction and restoration of dry stone walls. The bottom section has a blue background with white text announcing the "2° Corso sui Muretti a secco sulle Alpi Apuane" on Sunday, September 28, 2014, from 10:00 to 17:30 in Bossa di Careggine. It lists the instructors as Luca Zucconi and Francesco Felici, and provides contact information for bookings.

NON abbandoniamo il territorio

2° Corso sui Muretti a secco sulle Alpi Apuane

Domenica 28 settembre 2014 dalle 10 alle 17.30 a Bossa di Careggine

in caso di pioggia l'evento sarà riproposto Domenica 19 ottobre in occasione della Festa della Castagna

Sagre e Fierucole o Bossa di Careggine

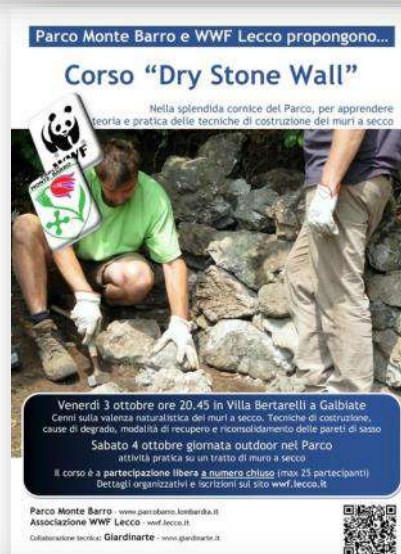
Per chi volesse abbellire il proprio giardino, per chi volesse ricostruire un muro crollato, e per tutti quelli che desiderano contrastare l'abbandono e vogliono coltivare il territorio, si organizza un corso pratico di costruzione e ripristino muretti a secco aperto a tutti.

IL PARCO: APUANE, Careggine, BOSSA

Il corso sarà tenuto da LUCA ZUCCONI, maestro della scuola di muretti a secco di Arnasco (SV) e socio dell'alleanza mondiale per il paesaggio terrazzato e da FRANCESCO FELICI coltivatore custode e ricostruttore.

Domenica 28 settembre: servizio pullman gratuito da Pietrasanta e da Massa (partenza ore 9 - rientro previsto ore 19)

Prenotazioni e info allo 0583/644242

The poster features a photograph of two people building a dry stone wall. It includes logos for Parco Monte Barro and WWF Lecco. The text describes the course as a practical and theoretical learning experience in building dry stone walls. It specifies the dates as Friday, October 3, and Saturday, October 4, 2014, and provides contact information for bookings.

Parco Monte Barro e WWF Lecco propongono...

Corso "Dry Stone Wall"

Nella splendida cornice del Parco, per apprendere teoria e pratica delle tecniche di costruzione dei muri a secco

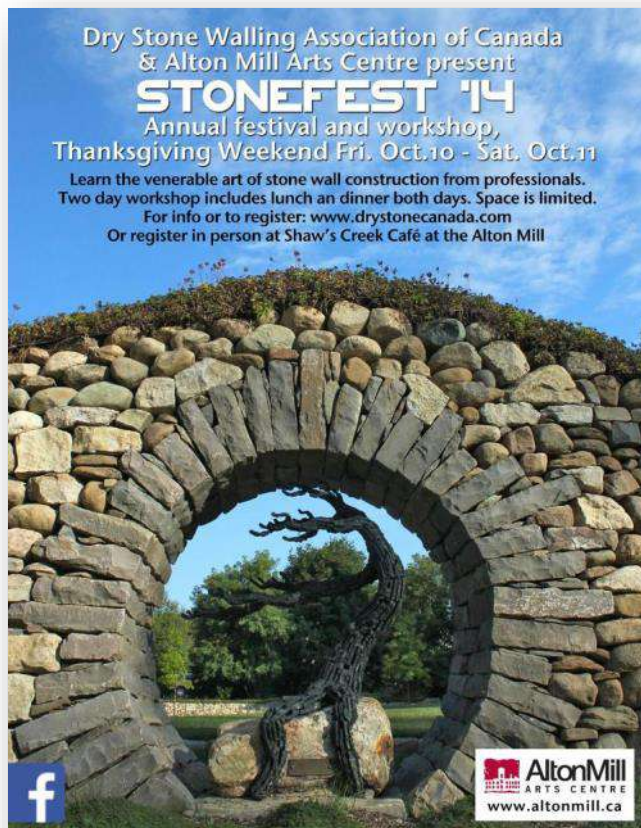
Venerdì 3 ottobre ore 20.45 in Villa Bertarelli a Galbiate
Cenni sulla valenza naturalistica dei muri a secco, Tecniche di costruzione, cause di degrado, modalità di recupero e consolidamento delle pareti di sasso

Sabato 4 ottobre giornata outdoor nel Parco
attività pratica su un tratto di muro a secco

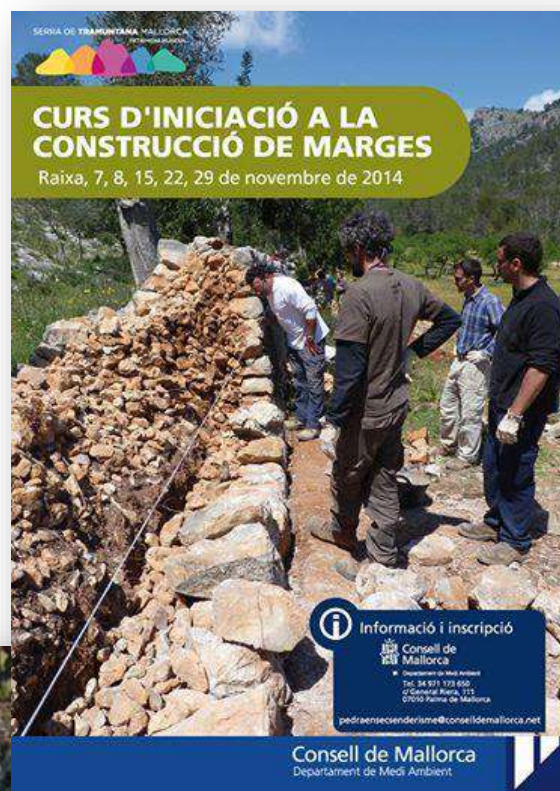
Il corso è a partecipazione libera a numero chiuso (max 25 partecipanti)
Dettagli organizzativi e iscrizioni sul sito wwff.lecco.it

Parco Monte Barro - www.parcomonbarro.it
Associazione WWF Lecco - wwf.lecco.it
Collaborazione tecnica: Giardinarte - www.giardinarte.it

Finalitzat el curs, s'oferiran fins a 6 llocs de treball durant un mes reconstruint marges de pedra a la finca d'Albet i Noya sota l'assessorament dels mestres de Mallorca.

Curs d'iniciació a la construcció de marges a Raixa (Mallorca), novembre 2014.

Taller Subirats 2014

Tallers marges pedra seca a Subirats, novembre 2014.

Els dies 3 i 4 de novembre, el celler Albet i Noya organitzava un nou curs per aprendre a fer marges de *pedra seca*. Intensiu de dos dies amb mestres margers de l'escola mallorquina de treball de la *pedra seca*. Dos nivells: iniciació i avançat.

El Consell de Mallorca i el Consorci Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial organitzen un curs d'iniciació a la construcció de marges, adreçat a persones majors de 16 anys, no professionals. El curs tindrà lloc a la finca pública de Raixa, al terme de Bunyola, del 7 al 29 de novembre de 2014. Més informació a: http://www.conselldemallorca.net/?&id_parent=491&id_class=2992&id_section=3198&id_son=799

8 i 9 de novembre de 2014
Cal Goberna, Sant Domí (Sant Guim de Freixenet)
Professor: **Roger Solé Coromina** (*La feixa pedra seca*)
Horari: 8:00-13:00/14:30-18:00h
Preu: 50,00 €
[Places limitades]

Cal inscriure's a:

Agrobotiga/ Centre d'Interpretació de la Segarra
SIKARRA NOSTRA
Plaça de l'Estació s/n
25270 Sant Guim de Freixenet (Lleida)
www.sikarranostra.cat
telf. 973 29 44 38 / 666 866 220
agrobotiga@sikarranostra.cat

Organitza:

Curs de construccions en pedra seca a Vall de Bianya (Girona), 22 i 23 novembre 2014.

Curs de construccions en pedra seca a càrrec de tècnics de l'Associació Pedra Tosca.
Lloc: Sant Andreu de Porreres de la Vall de'n Bac.
Org. Ajuntament de la Vall de Bianya.
Més info: www.associaciopedratosca.cat

Presentació nou llibre a Tàrrrega 19 novembre 2014

L'Ajuntament de Tàrrrega cataloga més de 120 cabanes del terme municipal en un llibre sobre arquitectura popular de pedra seca a càrrec de José Miguel Esteban Etchamendi i Daniel Sánchez Martínez i publicat pel Museu Comarcal de l'Urgell.

Debat sobre la futura Llei de Territori, 14 novembre 2014.

El passat dia 14 de novembre a Barcelona es va realitzar el primer debat participatiu sobre la futura Llei de territori.

El debat 1 portava per títol: classes de sòl, programació de nou sòl urbà i estratègia supramunicipal. Com a representant de la CEPS hi va assistir la Montserrat Moya que n'és l'actual presidenta i va poder fer algunes aportacions. La dinàmica de participació es va fer a partir de 3 grups de treball que ens van venir donats. El primer va ser sobre la programació de nou sòl urbà, el segon va ser els instruments de planejament supramunicipal i el tercer i últim va ser el de classes de sòl. Els tres grups vam anar passant per cada un d'aquests temes i en el primer vam partir de zero però en el segon i tercer ja vam poder fer aportacions i comentarel que havien escrit els grups precedents.

L'aportació que va fer la Montserrat en el primer debat va ser: "El nou sòl d'extensió urbana hauria de respectar els elements singulars que es troben en aquell espai i que donen caràcter i singularitat a aquell territori." Va quedar escrit en el mural i a les conclusions fetes a última hora del matí també es va repetir la mateixa idea.

Entre els mesos de novembre i desembre es faran els sis tallers de participació i a partir de tota la informació generada es farà una memòria preli-

nar que demostrarà la necessitat de redactar una nova Llei de Territori. A partir d'aquí es farà un avantprojecte i se seguiran els tràmits establerts.

Creiem que és un pas significatiu el fet que el Departament de Territori i Sostenibilitat hagi optat per obrir aquest debat a la societat i fer-ne partícip a totes aquelles persones que estan vinculades en el seu espai on viuen.

Per a més informació: <http://www20.gencat.cat/portal/site/territori/menuitem.c6e8d3be598ec9745f13ae92b0c0e1a0/?vgnex-toid=34f110d5f31b8410VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=34f110d5f31b8410VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

CEPS

Cinc barraques de Mont-roig del Camp: "Bé Cultural d'Interès Nacional", 21 novembre 2014.

El divendres 21 de novembre, el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava la resolució CLT/2590/2014 per la qual s'incoa expedient de declaració de "Bé cultural d'interès nacional" (BCIN), en la categoria de Zona d'interès etnològic, a cinc barraques de pedra seca de Mont-roig del Camp; i en delimita el seu entorn de protecció. Són les primeres construccions de pedra seca de Catalunya que aconseguen aquesta denominació.

Aquestes cinc barraques són: la del Miquel Terna (la "B9" de la Ruta de les barraques de pedra seca de Mont-roig del Camp, codi a la base de dades de Wikipedra "2282"), la dels Comuns del Pelli

cer (“B6” de la Ruta, codi a Wikipedra “2255”), la del Jaume de la Cota (“B11” de la Ruta, codi a Wikipedra “2248”), la de l'Espiral (“B4” de la Ruta, codi a Wikipedra “2251”) i la dels Lliris (“B3” de la Ruta, codi a Wikipedra “2279”).

El conjunt de barraques del terme municipal de Mont-roig del Camp van ser, en una primera fase, incloses en el “Catàleg de béns protegits” del POUM (Pla d’ordenació urbanística municipal) i posteriorment declarades “Bé Cultural d’Interès Local” (BCIL) (28-05-2008).

Mont-roig del Camp ara té tres BCIN: la Fortalesa i Botiga del blat de Barcelona a Miramar (des del 1949), el Mas Miró (2006) i aquestes cinc Barraques de pedra seca (2014). ***Esther Bargalló***

Tomas Lipps well known to many of you, reminded me recently about this photo. It shows a dry stone wall built in the 19th century by the Swiss to protect a village from avalanches in the mountains. Dry Stone Walling ©

Curs de construcció en pedra seca, 13 i 14 desembre 2014.

ORÍGENS
escola taller de
bioconstrucció

Curs teòric i pràctic de la construcció en pedra seca. Objectius generals del curs: Conèixer les normes bàsiques de la construcció en pedra seca i estudiar les diverses activitats que es promouen en el nostre Territori. A càrrec de l'escola taller: ORÍGENS Escola Taller de Bioconstrucció C/ La Roureda, 5-7.17172. Les Planes d'Hostoles (Girona)

Formadors: Roger Solé, membre fundador de La Feixa Pedra Seca.

Jordi Ferrer, geòleg i membre fundador de Lithoseotècnia

Jordi Mary Hostalrich, naturalista, professional de la pedra seca i cofundador del Parc de Pedra Tosca a Les Preses (Garrotxa).

Equip de talleristes i formadors de l'Escola Orígens.

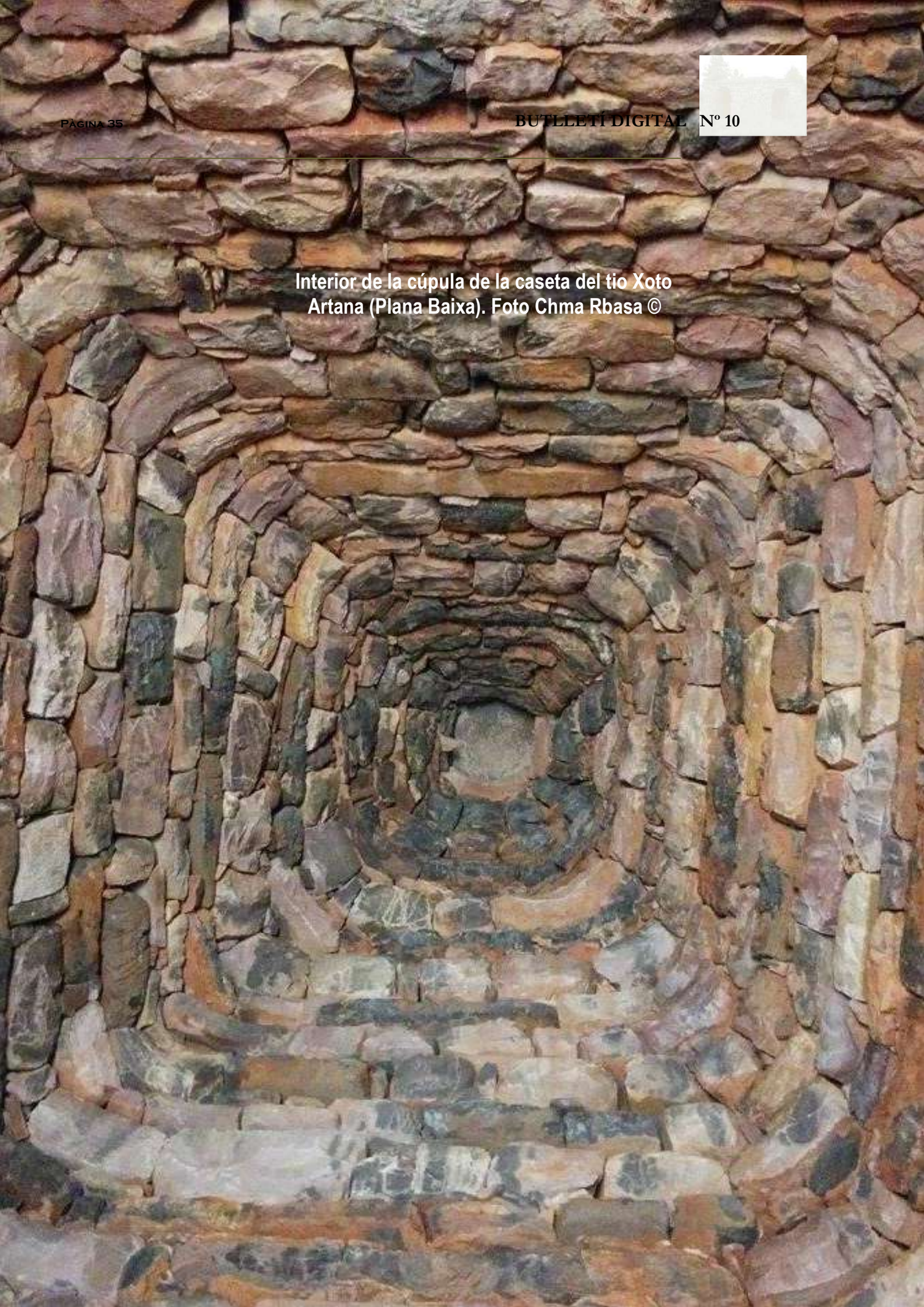
Més informació:

<http://www.escolaorigens.com/portfolio/la-tecnica-constructiva-de-la-pedra-seca/>

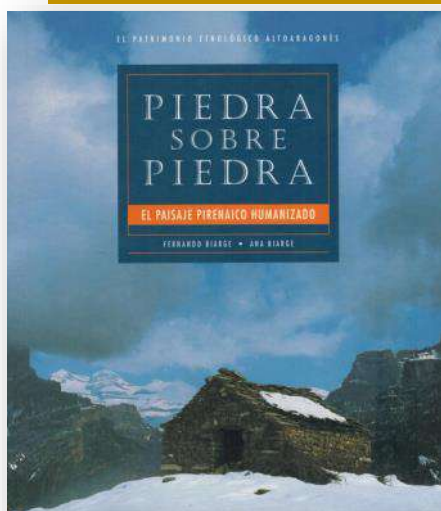

La caseta del tio Xoto, municipi d'Artana (Plana Baixa. Foto Chma Rbasa ©)

Interior de la cúpula de la caseta del tio Xoto
Artana (Plana Baixa). Foto Chma Rbasa ©

Ressenya llibres

Piedra sobre Piedra. El paisaje pirenaico humanizado.

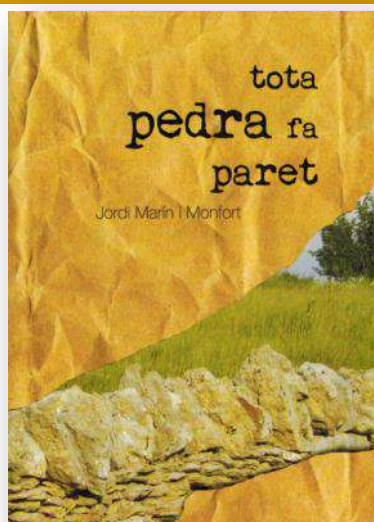
Fernando i Ana Biarge, Ed. Autors, Osca, 2000.

Treball que ens apropa a la transformació del paisatge pirinenc de la mà de l'home. Davant d'unes condicions climàtiques, d'alçada i de pendent l'home utilitza els recursos i materials disponibles dins tres grans móns: el món agrícola, el ramader i el domèstic.

Bancals, bordes, portells, parideres, abeuradors, cabaneres, mollons, camins, fonts, refugis o neveres són alguns dels elements que els autors estudien i mostren de l'Alt Aragó.

Com no podia ser d'una altra forma la pedra -element imprescindible en aquest entorn pirinenc- té un paper més que destacable.

Aquest estudi és important perquè ens mostra un paisatge amb una sèrie d'elements arquitectònics que el progrés ha dut al desús o canvi de funcionalitat. La gran quantitat d'imatges que il·lustren el llibre ajuden a entendre la riquesa d'aquest patrimoni cultural el qual hauria de gaudir d'una segona vida.

Tota Pedra fa Paret.

Jordi Marin i Monfort, ed. Autor, 2013.

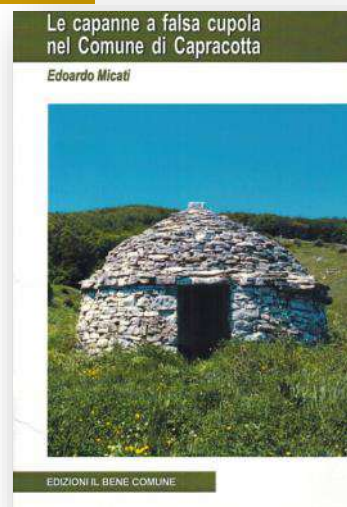
La *pedra en sec* i l'entorn de l'Alt Maestrat més concretament d'Ares del Maestrat és la font d'inspiració de l'autor.

No es tracta d'un tractat d'arquitectura o d'investigació al voltant de la *pedra en sec*, sinó d'una novel·la de ficció on les vivències i l'experiència de l'autor amb el seu entorn i tenen un paper capdal.

Un dels aspectes remarcables d'aquesta novel·la és el ric vocabulari i les expressions que recupera el seu autor de l'oblit. Vivències i costums s'entrellacen el dia a dia en un entorn agrícola d'un passat no tant llunyà.

Le capanne a falsa cupola nel Comune di Capracotta.

Edoardo Micati, edizioni associazione culturale Il Bene Comune, 2013.

Petita monografia on s'analitzen un centenar de cabanes de la regió de Capracotta (Itàlia).

L'autor ens apropa a l'origen de la falsa cúpula -donant testimonis des d'època prehistòrica, malgrat diferenciar-ne l'ús (funerari o militar)-, sobre la datació i la tipologia constructiva.

Bibliografia delle opere in pietra a secco in Italia 1700-2010.

Edoardo Micati, ed, Museo delle Genti d'Abruzzo, Pescara, 2013.

Treball exhaustiu que detalla totes les publicacions i articles d'investigació que s'han publicat els darrers tres segles a Itàlia.

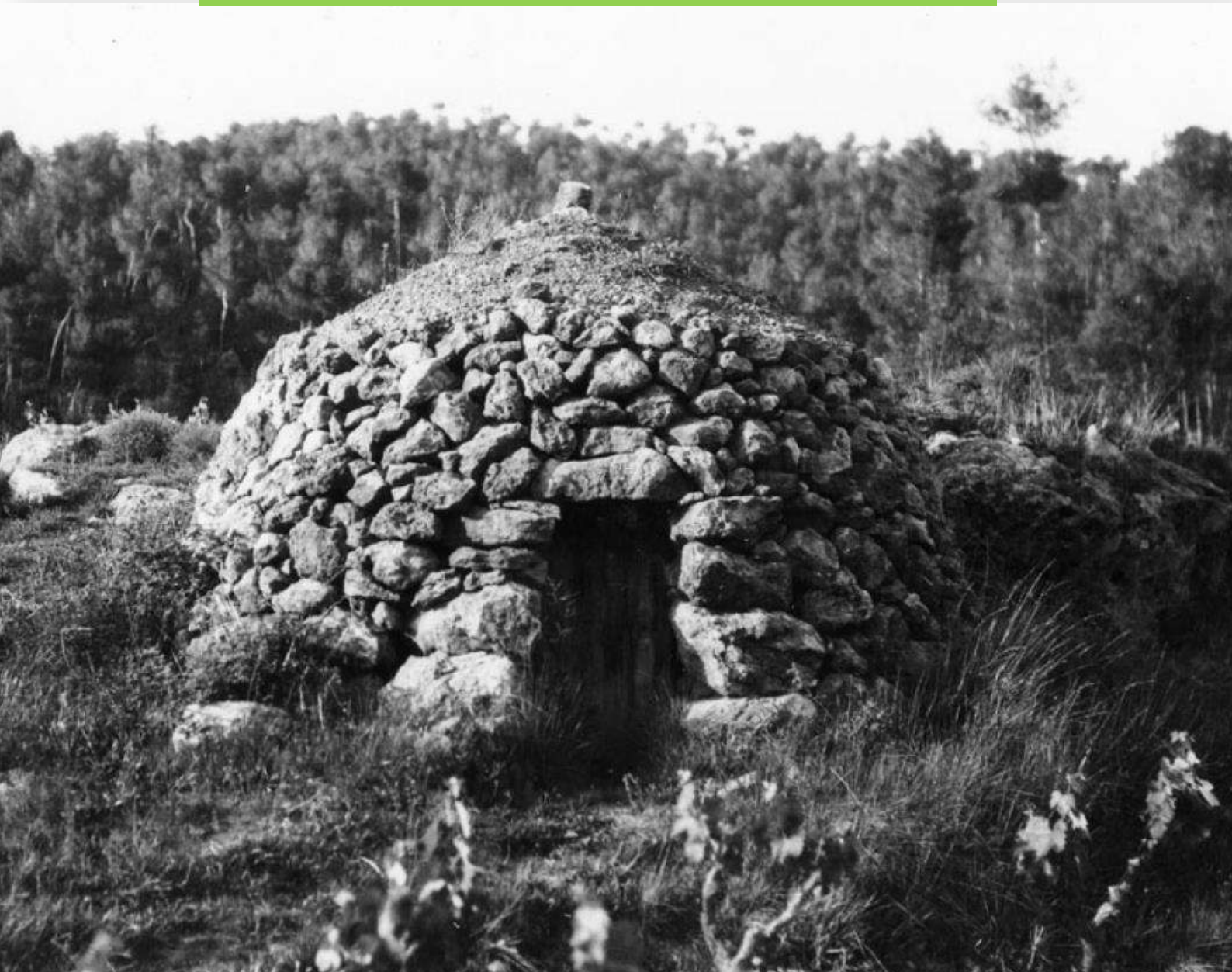
Llibre de consulta obligada pels investigadors. L'ordre està disposat per les diferents regions italianes.

Jaume Plans

Fotos antigues

Cabana de vinyataire davant la casa nova (Cervelló) 1930. AFEC ©

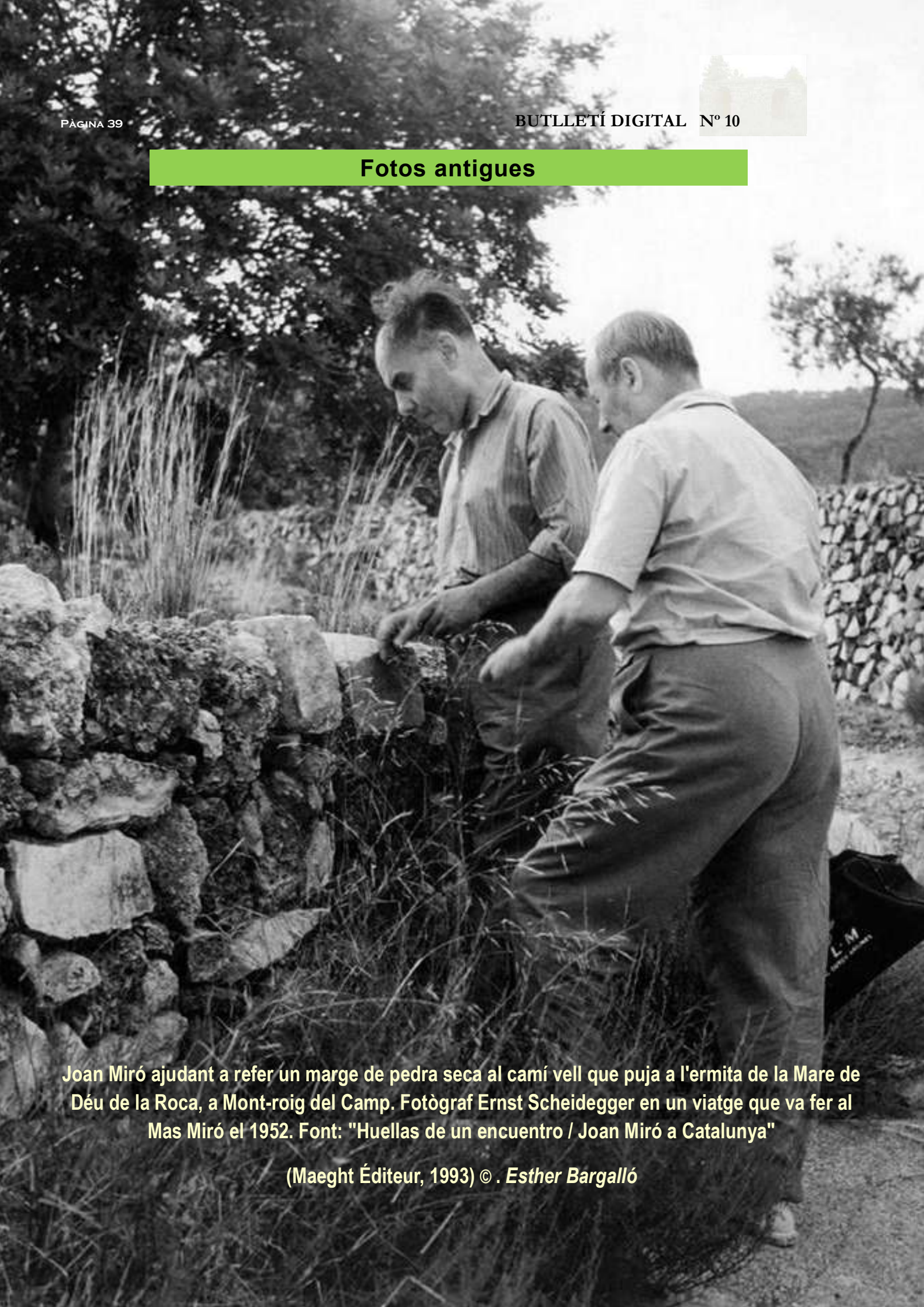
Fotos antigues

Joan Miró ajudant a refer un marge de pedra seca al camí vell que puja a l'ermita de la Mare de Déu de la Roca, a Mont-roig del Camp. Fotògraf Ernst Scheidegger en un viatge que va fer al Mas Miró el 1952. Font: "Huellas de un encuentro / Joan Miró a Catalunya"

(Maeght Éditeur, 1993) © . Esther Bargalló

Fotos antigues

Joan Miró ajudant a refer un marge de pedra seca al camí vell que puja a l'ermita de la Mare de Déu de la Roca, a Mont-roig del Camp. Fotògraf Ernst Scheidegger en un viatge que va fer al Mas Miró el 1952. Font: "Huellas de un encuentro / Joan Miró a Catalunya"

(Maeght Éditeur, 1993) © . Esther Bargalló

*IGUAL COM LA PEDRA ENS UNEIX
AQUESTES FETSES ENS APROPEN
A LES PERSONES MÉS ESTIMADES.*

LA COORDINADORA D'ENTITATS DE LA PEDRA SECA US DESITJA UN 2015 CARREGAT DE PROJECTES SÒLIDS COM LA PEDRA SECA !